

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4To/7/2024
Identifikačné číslo spisu: 9521100177
Dátum vydania rozhodnutia: 15.08.2024
Meno a priezvisko: JUDr. Martina Zeleňaková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2024:9521100177.2

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martiny Zeleňakovej a sudcov JUDr. Pavla Farkaša a JUDr. Dušana Szabóa v trestnej veci obžalovaného K. C., pre zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Trestného zákona a iné, na verejnom zasadnutí konanom v Bratislave 15. augusta 2024, o odvolaniach prokurátora Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky a obžalovaného K. C. proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu v Pezinku z 13. mája 2024, sp. zn. 2T/8/2021, takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku z r u š u j e napadnutý rozsudok v celom rozsahu.

Na základe § 322 ods. 3 Trestného poriadku

Obžalovanému K. C., narodenému XX. C. XXXX v E., trvale bytom D., L. D. XXXX/X,

za pokračovací obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. a), písm. c), písm. d), ods. 2 písm. c), ods. 4 písm. b), písm. c) Trestného zákona v znení účinnom do 2. septembra 2021 s poukazom na § 138 písm. b) Trestného zákona a § 141 písm. a) Trestného zákona a iné, zo spáchania ktorých bol uznaný vinným rozsudkom Špecializovaného trestného súdu, spisovej značky 2T/8/2021 z 2. septembra 2021 na skutkovom základe tam uvedenom

u k l a d á

Podľa § 173 ods. 5 Trestného zákona v znení účinnom od 6. augusta 2024 (ďalej len „Trestný zákon“) za použitia § 36 písm. l), písm. n), písm. o) Trestného zákona, § 41 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 10 (desať) rokov.

Podľa § 48 ods. 5 Trestného zákona ho pre výkon trestu odňatia slobody z a r a d' u j e do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 76 ods. 1 Trestného zákona, § 78 ods. 1 Trestného zákona ochranný dohľad na 3 (tri) roky.

Podľa § 319 Trestného poriadku odvolanie prokurátora Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky z a m i e t a .

Odôvodnenie

Špecializovaný trestný súd v Pezinku (ďalej len „Špecializovaný trestný súd" alebo „súd prvého stupňa") rozsudkom z 13. mája 2024, spisovej značky 2T/8/2021 obžalovanému K. C. (ďalej len „obžalovaný") za zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Trestného zákona a za pokračovací obzvlášť závažný zločin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. a), písm. c), písm. d), ods. 2 písm. c), ods. 4 písm. b), písm. c) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) Trestného zákona a § 141 písm. a) Trestného zákona, zo spáchania ktorých bol právoplatne uznaný vinným rozsudkom Špecializovaného trestného súdu, spisovej značky 2T/8/2021 z 2. septembra 2021, uložil podľa § 172 ods. 4 Trestného zákona za použitia § 36 písm. l), písm. n), písm. o) Trestného zákona, § 37 písm. h) Trestného zákona, § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona, § 39 ods. 2 písm. e), ods. 3 písm. b) Trestného zákona a § 41 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 10 rokov, na výkon ktorého ho podľa § 48 ods. 5 Trestného zákona zaradil do ústavu so stredným stupňom stráženia.

Súd prvého stupňa zároveň obžalovanému podľa § 76 ods. 1 Trestného zákona, § 78 ods. 1 Trestného zákona uložil aj ochranný dohľad na 3 roky.

Proti tomuto rozsudku, v zákonom stanovenej lehote, podali prokurátor Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „prokurátor"), čo do výroku o treste, a obžalovaný, čo do výroku o vine a treste, odvolania, ktoré osobitnými podaniami, obžalovaný, prostredníctvom svojho obhajcu, aj odôvodnili.

V písomných dôvodoch podaného odvolania, po zrekapitulovaní rozhodnutia súdu prvého stupňa, ako aj časti jeho odôvodnenia, odcitovania § 2 ods. 10, ods. 11 ods. 12 Trestného poriadku a § 119 ods. 1 Trestného poriadku obžalovaný konštatoval, že trestnú vec je potrebné objasniť tak, aby sa náležite zistili všetky okolnosti, ktoré treba v rámci trestného konania dokazovať podľa § 119 ods. 1 Trestného poriadku, uviedol, čo je, podľa jeho názoru, potrebné rozumieť pod pojmom „náležite" a namietal, že skutkový stav je potrebné zistiť bez dôvodných pochybností, o ktorom nie sú racionálne pochybnosti. Ďalej poukázal na právo obvineného na spravodlivý proces, zásadu voľného hodnotenia dôkazov, zásadu objektívnej pravdy, ustanovenie § 34 ods. 1 Trestného zákona. Odcitoval výrok rozsudku súdu prvého stupňa spisovej značky 2T/8/2021 z 2. septembra 2021 a poukázal na rozsudok Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica, spisovej značky BB-4T/12/2020 z 22. apríla 2022, ktorý za obdobných skutkových okolností, ako v prejednávanej veci, obžalovaných oslobodil spod obžaloby prokurátora pre skutok právne kvalifikovaný ako zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Trestného zákona citujúc z odôvodnenia uvedeného rozsudku, vysvetľujúceho, prečo súd prvého stupňa dospel k záveru, že v dotknutej veci nevzhliadol existenciu zločineckej skupiny. V tejto súvislosti poukázal aj na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zaoberajúce sa znakmi, ktoré musí vykazovať zločinecká skupina. Vo vzťahu ku skutku 4 (rozsudku z 2. septembra 2021) poukázal na vykonané dôkazy a rozporoval ich dostatočnosť pre uznanie jeho viny, vo vzťahu ku skutku 5 dotknutého rozsudku namietal, že neboli vykonané ním navrhované dôkazy a vo vzťahu ku skutku 6 zdôraznil, že ho mal spáchať s obvineným C. I., voči ktorému však prokurátor podľa § 215 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku zastavil trestné stíhanie, pretože je nepochybné, že sa nestal skutok (číslo 6), pre ktorý sa viedlo trestné stíhanie. Ďalej poukázal na skutočnosť, že rozsudkom Okresného súdu Galanta, spisovej značky 3T/139/2011 z 24. septembra 2014 mu bol za zločin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c) Trestného zákona uložený okrem iného, trest odňatia slobody vo výmere troch rokov, výkon ktorého mu bol podmienene odložený na skúšobnú dobu piatich rokov s probačným dohľadom s tým, že skúšobná doba mu plynula od 10. marca 2015 do 10. marca 2020, počas tejto skúšobnej doby bol podrobený probačnému dohľadu, pravidelne preverovaný najmä prostredníctvom Okresného riaditeľstva policajného zboru v Galante a následne 24. júna 2020 bolo rozhodnuté, že sa v skúšobnej dobe osvedčil, pritom Špecializovaný trestný súd na tieto

skutočnosti neprihliadal, hoci skutky, zo spáchania ktorých bol uznaný vinným, spadali do obdobia vyššie uvedenej skúšobnej doby, v ktorej sa osvedčil (nebolo zistené, a to ani policajnými orgánmi, že sa počas jej plynutia dopustil trestného činu). Vyjadril názor, že súd prvého stupňa pri ukladaní trestu žiadnym spôsobom nezohľadnil tú skutočnosť, že napomáhal príslušným orgánom pri objasňovaní vlastnej trestnej činnosti [poľahčujúca okolnosť podľa § 36 písm. n) Trestného zákona], ako aj trestnej činnosti iných osôb [poľahčujúca okolnosť podľa § 36 písm. o) Trestného zákona] a namietal, že Špecializovaný trestný súd nesprávne použil priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. h) Trestného zákona (spáchanie viacerých trestných činov), pretože táto bola konzumovaná použitím asperačnej zásady podľa § 41 ods. 2 Trestného zákona poukazujúc pritom na stanovisko trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod číslom 1/2011. Zároveň poukázal na novelu Trestného zákona a namietal, že Trestný zákon v novom znení je pre neho priaznivejší, ako aj na skutočnosť, že podľa § 235 písm. e) Trestného poriadku obžaloba respektíve jej príloha musí obsahovať, okrem iného záznamy o spolupráci podľa § 33a Trestného poriadku, ktoré v prejednávanej veci predložené neboli, čo znamená, že obžalovaný sa s nimi nemohol oboznámiť, napriek tomu súd prvého stupňa v zmysle § 567t ods. 1 Trestného poriadku nepostupoval, čím došlo k porušeniu práva obžalovaného na obhajobu. V súvislosti s výrokom o treste poukázal obžalovaný na názor pléna Ústavného súdu Slovenskej republiky z 28. novembra 2012, v zmysle ktorého prísne trestanie nezaručuje zníženie kriminality, neprímerané sprísňovanie trestnej represie neprispieva k dosiahnutiu žiadneho pozitívneho výsledku, a to najmä v podobe zníženia kriminality, neprímerane prísne tresty vedú k zatrpknutosti, nemožno ich považovať za spravodlivé, pričom primeranosť trestu je nevyhnutným predpokladom dosiahnutia jeho výchovného účinku. Záverom obžalovaný namietal, že súd prvého stupňa sa neriadil základnými zásadami trestného konania vyplývajúcimi z § 2 ods. 10, ods. 11 a ods. 12 Trestného poriadku, dôkazy produkované na hlavnom pojednávaní hodnotil jednostranne, izolovane a bez vzájomných súvislostí, uložený trest považoval za neprímerane prísny, a preto navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok zrušil a vec mu vrátil na nové prejednanie a rozhodnutie.

V doplnení odvolania obžalovaný poukázal na skutočnosť, že aj v najprísnejšom odseku (5) §-u 173 Trestného zákona v znení účinnom od 6. augusta 2024 (v zmysle novely realizovanej zákonom číslo 40/2024 Z. z.) došlo k zmierneniu trestnej sadzby, podľa ktorej je možné páchatelovi dotknutého trestného činu uložiť trest odňatia slobody v rozmedzí od 10 rokov do 25 rokov, prípadne uložiť trest na doživotie. V tejto súvislosti namietal, že v jeho prípade pri existencii troch poľahčujúcich okolností a jednej priťažujúcej okolnosti a použití ustanovenia o mimoriadnom znížení trestu podľa § 39 ods. 2 písm. e) Trestného zákona je uložený trest vo výmere 10 rokov neprímeraný a za primeraný považuje trest odňatia slobody vo výmere 5 rokov so zaradením pre jeho výkon do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia v spojení s ochranným dohľadom na dobu jedného roka. Na tomto základe potom navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na nové prejednanie a rozhodnutie, alebo aby alternatívne sám rozhodol a uložil mu úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 5 rokov so zaradením pre jeho výkon do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia a ochranný dohľad na dobu jedného roka.

Prokurátor v dôvodoch ním podaného odvolania vyčítal súdu prvého stupňa, že obžalovanému neuložil aj trest prepadnutia majetku podľa § 58 ods. 1 Trestného zákona dospejúc k záveru, že podmienky pre jeho uloženie plynúce z uvedeného ustanovenia boli v prejednávanej veci splnené a vyplývajú už zo samotných znení skutkov, za ktoré bol obžalovaný odsúdený. V tejto súvislosti poukázal na skutočnosť, že obžalovaný bol okrem iného, odsúdený aj za pokračovací obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi, pretože okrem iného vo veľkom rozsahu neoprávnene kúpil, predal a prechovával psychotropnú látku, keďže vo všeobecnosti si dal vyrobiť pervitín u takzvaných varičoch a následne ho odpredával svojim dilerom a konečným spotrebiteľom, pričom len v skutku číslo 2 sa jednalo o 100 kilogramov pervitínu, čo je 100 000 gramov, z čoho vyvodil záver, že aj keby obžalovaný mal len 1 cent z každého gramu, jeho zisk by predstavoval 100 000,- eur, čo bez ďalšieho dokazovania postačuje na vyslovenie záveru, že sa snažil získať majetkový prospech veľkého rozsahu. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, spisovej značky 1To/10/2022 z 10. januára 2024 a namietal, že

v tomto prípade síce návrhu prokurátora na uloženie trestu prepadnutia majetku vyhovené nebolo, avšak z dôvodu, že jeho uloženie obžalovanej by bolo neprimerane prísne. Pre prípad, že by Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že je potrebné v tomto smere predsa len vykonať ďalšie dokazovanie, navrhol vykonať v procesnom postavení svedka výsluch C. Q., ktorý mal byť pravou rukou obžalovaného. V podstate na základe vyššie uvedených dôvodov navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky doplnil výrok o treste a obžalovanému uložil podľa § 58 ods. 1 Trestného zákona aj trest prepadnutia majetku a odvolanie obžalovaného navrhol podľa § 319 Trestného poriadku ako nedôvodné zamietnuť.

Obžalovaný vo vlastnoručne napísanom vyjadrení k odvolaniu prokurátora uviedol, že s dôvodmi jeho odvolania nesúhlasí, namieta, že výpočet prokurátora je chybný, keďže 100 000,- centov nie je 100 000 eur, ale 1 000,- eur, tvrdil, že množstvo pervitínu je vymyslené, imaginárne, výplod fantázie kajúcnika, klamára C. Q. s tým, že množstvo pervitínu vo svojich výpovediach poprel, no nesie si bremeno svojho priznania, keď navyše žiadne drogy, a to ani pervitín u neho neboli zadržané, je odsúdený za neexistujúcu zločineckú skupinu a v bode 6 za skutok, ohľadom, ktorého bolo trestné stíhanie C. I. zastavené z dôvodu, že skutok sa nestal. Zároveň poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, spisovej značky 3To/9/2022 z 25. októbra 2023, kde bol trest prepadnutia majetku podľa § 58 ods. 3 zrušený, no ustanovením § 58 ods. 1 Trestného zákona nahradený nebol. Pre prípad, že by Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že je potrebné v tomto smere predsa len vykonať dokazovanie, navrhol vykonať v procesnom postavení svedka výsluchy O. T., G. A., R. V., K. G., zároveň žiadal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil zločineckú skupinu, ako aj bod 6 v rozsudku a namieta, že C. Q. nikdy nebol jeho pravou rukou, naopak bol to jeho nepriateľ, ktorý mu vykradol dom, kde býval, čo pri svojom výsluchu aj uviedol, preto prokurátor vo svojom odvolaní uvádza nepravdivé skutočnosti. Z vyššie uvedených dôvodov navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky odvolanie prokurátora ako nedôvodné zamietol.

Na základe takto podaných odvolaní postupoval Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) v intenciách ustanovenia § 317 ods. 1 Trestného poriadku, podľa ktorého ak odvolací súd nezamietne odvolanie podľa § 316 ods. 1, alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, pričom na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku, a dospel k záveru, že odvolanie obžalovaného je čiastočne dôvodné, zatiaľ čo odvolanie prokurátora dôvodné nie je.

Z napadnutého rozhodnutia, ako aj predloženého spisu (ako to už napokon bolo vyššie uvedené) je zrejmé, že o vine obžalovaného bolo právoplatne rozhodnuté rozsudkom Špecializovaného trestného súdu, spisovej značky 2To/8/2021 z 2. septembra 2021 s tým, že rozhodnutím Špecializovaného trestného súdu, spisovej značky 4Nt/2/2023 z 27. novembra 2023 v spojení s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, spisovej značky 2Tost/1/2024 zo 16. januára 2024, bola povolená obnova konania len čo do výroku o treste a vyššie uvedený právoplatný rozsudok z 2. septembra 2021 bol zrušený len vo výroku o treste. Výrok o vine, ktorý nadobudol právoplatnosť 2. septembra 2021, teda konaním o povolení obnovy konania dotknutý nijakým spôsobom nebol, čo znamená, že ďalší riadny opravný prostriedok, a to ani odvolanie proti nemu prípustné nie je, a preto v novom (obnovenom) konaní ani Špecializovaný trestný súd, ako súd prvého stupňa, ale ani Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací, neboli oprávnení preskúmavať, prehodnocovať, meniť či akokoľvek zasahovať do právoplatného výroku o vine. Z tohto dôvodu žiadne námietky obžalovaného proti výroku o vine, a to ani v smere neexistencie zločineckej skupiny, zastavenia trestného stíhania vo vzťahu k inému spoluobvinenému ohľadom skutku 6, nepreukázania množstva pervitínu a iných skutkových okolností, ale taktiež týkajúce sa náležitostí obžaloby nie sú spôsobilými (úspešnými) odvolacími námietkami v prejednávanej trestnej veci a najvyšší súd sa nimi nezaoberal, pretože na to nemal dostatok právomoci (z dôvodu právoplatnosti výroku o vine, čo znamená, že obžalovaný v tomto smere podal odvolanie proti rozhodnutiu, proti ktorému odvolanie prípustné nie je).

Vzhľadom ale na ustálenú rozhodovaciu činnosť najvyššieho súdu, a to rozhodnutia publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (ďalej len „Zbierka“) pod číslami 88/2015 a 54/2009 bod II (primerane), v zmysle ktorých ak odvolací súd ponechá odvolaním nedôvodne napadnutú časť rozsudku nedotknutú, pretože na základe tohto, čiastočne aj dôvodného odvolania, alebo na základe odvolaním vyvolaného zákonného prieskumu (§ 317 ods. 2 Trestného poriadku), zrušil inú časť napadnutého rozsudku, má nevyhovenie odvolaniu, vo vzťahu ku odvolacím súdom nedotknutej časti napadnutého rozsudku, právne účinky zamietnutia odvolania (§ 319 Trestného poriadku) - R 88/2015, vzhľadom na povahu odvolania, ktoré je z hľadiska rozhodovania odvolacieho súdu, pokiaľ ide o toho istého odvolateľa nedeliteľne, neprichádza do úvahy čiastočne zamietnutie odvolania, postup podľa § 319 Trestného poriadku prichádza do úvahy iba vtedy, ak je odvolanie nedôvodne v celom rozsahu - R 54/2009, primerane postupujúc nebolo potrebné odvolanie obžalovaného, ktoré, ako to už bolo vyššie uvedené, je z hľadiska rozhodovania odvolacieho súdu nedeliteľné, v časti jeho námietok proti výroku o vine zamietat' samostatným výrokom, a to postupom podľa § 316 ods. 1 Trestného poriadku.

Najvyšší súd preto, na podklade odvolaní tak obžalovaného, ako aj prokurátora, v prejednávanej trestnej veci zameral svoju prieskumnú právomoc „len“ na výrok o treste a konanie mu predchádzajúce.

Vzhľadom na to, že 6. augusta 2024 nadobudol účinnosť zákon číslo 40/2024 Z. z., ktorým sa okrem iného mení a dopĺňa Trestný zákon, bolo nevyhnutné posúdiť časovú pôsobnosť Trestného zákona v zmysle jeho § 2, teda určiť, či trest je potrebné ukladať podľa zákona účinného v čase spáchania činov, pre ktoré bol obžalovaný odsúdený (výrok o vine bol v čase rozhodovania o treste už právoplatný) - „starý zákon“, alebo podľa zákona účinného v čase rozhodovania odvolacieho súdu - „nový zákon“.

Podľa § 2 ods. 1 Trestného zákona trestnosť činu sa posudzuje a trest sa ukladá podľa zákona účinného v čase, keď bol čin spáchaný. Ak v čase medzi spáchaním činu a vynesením rozsudku nadobudnú účinnosť viaceré zákony, trestnosť činu sa posudzuje a trest sa ukladá podľa zákona, ktorý je pre páchatel' priaznivejší.

Páchatel'ovi možno uložiť taký druh trestu, ktorý dovoľuje uložiť zákon účinný v čase, keď sa o trestnom čine rozhoduje, ak je to pre páchatel'a priaznivejšie (§ 2 ods. 2 Trestného zákona).

Z citovaných ustanovení plynie, že zo zásady, v zmysle ktorej sa trestnosť činu posudzuje a trest ukladá podľa zákona účinného v čase, keď bol čin spáchaný, platí výnimka v tom smere, že neskorší zákon sa použije v prípade, ak je pre páchatel'a priaznivejší. Aj vtedy však platí zásada, že či už „starú“ alebo „novú“ právnu úpravu možno použiť len ako celok, z jednotlivých zákonov nemožno prihliadať len na tie ustanovenia, ktoré sú pre páchatel'a priaznivejšie a vzájomne ich kombinovať, a to tak z hľadiska ustanovení osobitnej časti, ako aj časti všeobecnej (primerane R 19/1962, R 35/1962, R 11/1991).

Zároveň však otázku aplikácie ustanovenia § 2 ods. 1 Trestného zákona je potrebné riešiť aj za situácie, keď výrok o vine nadobudol právoplatnosť za účinnosti „starého“ Trestného zákona a po nadobudnutí účinnosti „nového“ Trestného zákona je potrebné rozhodovať už „len“ o výroku o treste.

Podľa § 16 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona (zákona číslo 140/1961 Zb.) trestnosť činu sa posudzuje podľa zákona účinného v čase, keď bol čin spáchaný; podľa neskoršieho zákona sa posudzuje len vtedy, ak je to pre páchatel'a priaznivejšie. Páchatel'ovi možno uložiť vždy len taký druh trestu, ktorý dovoľuje uložiť zákon účinný v čase, keď sa o trestnom čine rozhoduje.

Podľa ustálenej súdnej praxe (R 11/1991) podľa citovaného zákonného ustanovenia [§ 16 ods. 1 Trestného zákona (zákona číslo 140/1961 Zb.)] trestnosťou činu je treba rozumieť nielen možnosť páchatel'a uznať vinným, ale aj uložiť mu primeraný trest.

Podľa dôvodovej správy k §-u 2 zákona číslo 300/2005 Z. z. (Trestný zákon) oproti doterajšej právnej úprave [§ 16 ods. 1 Trestného zákona (zákona číslo 140/1961 Zb.)] sa tu zrozumiteľnejšie vyjadruje

zásada použitia neskoršieho zákona a ustanovenie odseku 1 sa výslovne dopĺňa aj o trest, ktorý je pre páchatel'a priaznivejší.

Z uvedeného je potom zrejmé, že pojem (respektíve slovné spojenie) „posudzovanie trestnosti činu“ vo svojom širšom význame zahŕňa aj posudzovanie ukladania trestu.

To znamená (napokon to vyjadruje aj spojka „a“ obsiahnutá v prvej vete §-u 2 ods. 1 Trestného zákona), že výnimka založená na použití neskoršieho zákona v prípade, ak je pre páchatel'a priaznivejší platí nielen pri posudzovaní trestnosti činu v užšom slova zmysle (pri rozhodovaní o vine) ale aj pri ukladaní trestu, aj za situácie, že výrok o vine nadobudol právoplatnosť pred účinnosťou „nového“ zákona (primerane už spomínané publikované rozhodnutie R 11/1991).

Výklad, že pravidlo obsiahnuté v §-e 2 ods. 1 Trestného zákona nebráni použitiu „starého“ Trestného zákona pri rozhodovaní o vine a „nového“ Trestného zákona pri rozhodovaní o treste, pokiaľ výrok o vine nadobudol právoplatnosť pred nadobudnutím účinnosti „nového“ Trestného zákona podporuje aj znenie ustanovenia § 2 ods. 2 Trestného zákona, ktoré pripúšťa použitie druhu trestu podľa nového Trestného zákona popri inak aplikácii „starého“ Trestného zákona.

Napokon takto, v zásade jednotne, postupovali všeobecné sudy aj pri rozhodovaní o treste potom, čo v dôsledku zmeny Trestného zákona, konkrétne jeho ustanovenia § 41 ods. 2 (obsahujúceho takzvanú asperačnú zásadu), na základe nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej tiež „ústavný súd“) z 28. novembra 2012, sp. zn. PL. ÚS 106/2011 (uverejneného 21. decembra 2012 v Zbierke zákonov ako zákon číslo 428/2012 Z. z.), po povolení obnovy konania „len“ vo výroku o treste pri opätovnom rozhodovaní o treste v obnovenom konaní postupovali podľa „nového“ Trestného zákona, hoci pri rozhodovaní o vine aplikovali Trestný zákon „starý“ pred jeho zmenou v dôsledku rozhodnutia ústavného súdu.

Na základe vyššie uvedeného dospel najvyšší súd k záveru, že aj v prejednávanej trestnej veci je potrebné obžalovanému ukladať trest podľa „nového“ Trestného zákona, teda v znení zákona číslo 40/2024 Z. z., keďže tento zákon je pre neho priaznivejší.

Vzhľadom na to, že obžalovaný bol rozsudkom z 2. septembra 2021 uznaný vinným z viacerých trestných činov bolo nevyhnutné ukladať mu úhrnný trest podľa zákonného ustanovenia, ktoré sa vzťahuje na trestný čin z nich najprísnejšie trestný [za použitia asperačnej (zostrovacej) zásady podľa § 41 ods. 2 Trestného zákona, keďže obžalovaný spáchal minimálne dva úmyselné zločiny (obzvlášť závažné)].

Najprísnejšie trestným podľa „starého“ zákona bol pokračovací obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi okrem iného aj podľa § 172 ods. 4 Trestného zákona, v zmysle ktorého bolo možné jeho páchatel'ovi uložiť trest odňatia slobody od 20 do 25 rokov, prípadne trest odňatia slobody na doživotie.

S ohľadom na skutkové okolnosti právoplatne ustálené rozsudkom z 2. septembra 2021 a spočívajúce najmä v tom, že obžalovaný neoprávnene obchodoval s viac ako 100 kg metamfetamínu, teda v mimoriadne veľkom množstve, podľa „novej“ právnej úpravy (Trestného zákona v znení zákona číslo 40/2024 Z. z.) zákonným ustanovením, ktoré sa vzťahuje na trestný čin najprísnejšie trestný je ustanovenie § 173 ods. 5 Trestného zákona, v zmysle ktorého je páchatel'ovi takéhoto trestného činu možné uložiť trest odňatia slobody v rozmedzí od 10 do 25 rokov, prípadne trest odňatia slobody na doživotie.

Vzhľadom na dolnú hranicu zákonom stanovenej trestnej sadzby za trestný čin najprísnejšie trestný je nepochybne „nová“ právna úprava (10 rokov), ako to už bolo vyššie uvedené, priaznivejšia ako právna úprava „stará“ (20 rokov).

Najvyšší súd preto napadnutý rozsudok v celom rozsahu (súd prvého stupňa rozhodoval „len“ o treste) zrušil a sám obžalovanému trest uložil.

Pri ukladaní trestu prihliadal najvyšší súd na účel trestu plynúci z ustanovenia § 34 ods. 1 Trestného zákona, ktorým je ochrana spoločnosti pred obžalovaným tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život, súčasne odradenie iných od páchania trestných činov vyjadrujúc morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou a na jednotlivé hľadiská ukladania trestu vychádzajúce z ustanovenia § 34 ods. 4 Trestného zákona, ktorými sú spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútky, prirážajúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti, osoba páchatel'a, jeho pomery a možnosti jeho nápravy.

Obžalovanému poľahčovalo, že k spáchaniu trestného činu sa priznal a trestný čin úprimne oľutoval [§ 36 písm. l) Trestného zákona], napomáhal pri objasňovaní trestnej činnosti príslušným orgánom [§ 36 písm. n) Trestného zákona], a že prispel k odhaleniu alebo usvedčeniu organizovanej skupiny, zločineckej skupiny alebo teroristickej skupiny [§ 36 písm. o) Trestného zákona].

Obžalovaný síce spáchal viac trestných činov, avšak prirážajúcu okolnosť podľa § 37 písm. h) Trestného zákona nebolo možné konštatovať, pretože úhrnný trest ukladal najvyšší súd aj za použitia takzvanej asperačnej zásady v zmysle § 41 ods. 2 Trestného zákona, pritom podľa ustálenej súdnej praxe (stanovisko trestnoprávneho kolégia publikované v Zbierke pod číslom 1/2011) platí, že spáchanie zbíhajúceho sa trestného činu sa v súlade so zásadou „ne bis in idem“, vyjadrenou v § 38 ods. 1 Trestného zákona nepoužije ako prirážajúca okolnosť podľa § 37 písm. h) Trestného zákona, ak by išlo zároveň o okolnosť, ktorá podmieňuje použitie vyššej trestnej sadzby, pričom môže ísť aj o okolnosť podľa ustanovenia všeobecnej časti Trestného zákona (§ 41 ods. 2 Trestného zákona).

To potom znamená, že u obžalovaného bola zistená prevaha poľahčujúcich okolností nad okolnosťami prirážajúcimi.

Ako to už bolo vyššie uvedené obžalovanému bolo teda treba ukladať trest odňatia slobody v trestnej sadzbe v rozmedzí od 10 rokov do 25 rokov, prípadne mu bolo možné uložiť trest odňatia slobody na doživotie s tým, že v jeho prospech svedčali 3 poľahčujúce okolnosti, avšak v minulosti, ako to plynie z odpisu registra trestov, sa už opakovane trestnej činnosti dopustil, a to aj trestného činu drogového charakteru (z hľadiska hodnotenia osoby páchatel'a sa fikcia neodsúdenia na skutočnosť, že aj v tomto prípade sa trestného činu dopustil nevzťahuje) a nie je možné prehliadnúť, že obžalovaný neoprávnene obchodoval s metamfetamínom v mimoriadne veľkom množstve.

Napriek tomu, že najvyšší súd nemohol prihliadať na odvolacie námietky obžalovaného vo vzťahu k výroku o vine vzhľadom na jeho právoplatnosť, len pre úplnosť, nad rámec uvedeného dodáva, že aj keby neprihliadal na zločin založenia zosnovania a podporovania zločineckej skupiny a taktiež skutok 6), ohľadom ktorého bolo trestné stíhanie vo vzťahu k pôvodnému spoluobvinenému C. I. zastavené z dôvodu, že skutok sa nestal, obžalovaný sa priznal k spáchaniu skutku 4), z ktorého plynie, že neoprávnene obchodoval s metamfetamínom minimálne v rozsahu 100 kilogramov, pritom mimoriadne veľkým množstvom v súlade s ustanovením § 135d Trestného zákona v spojení s prílohou číslo 1 k Trestnému zákonu sa rozumie tisíc gramov teda 1 kilogram metamfetamínu, čo znamená, že obvinený neoprávnene obchodoval s metamfetamínom, ktorý 100-násobne prekračuje hranicu mimoriadne veľkého množstva.

Vo svetle tejto skutočnosti je potom zrejmé, že (pokiaľ by sa obžalovaný nepriznal a spáchanie trestnej činnosti úprimne neolutoval), bolo namieste ukladať obžalovanému trest odňatia slobody pri hornej hranici („novej“) trestnej sadzby, teda niekde na úrovni dvadsiatich rokov.

Len práve preto, že obžalovaný sa k spáchaniu stíhanej trestnej činnosti priznal a jej spáchanie úprimne oľutoval a v jeho prospech svedčali aj ďalšie dve poľahčujúce okolnosti, dospel aj najvyšší súd k záveru, že tak z hľadiska individuálnej, ako aj generálnej prevencie, teda na nápravu páchatel'a, ako aj odradenie

iných od páchania obdobnej trestnej činnosti postačí trest kratšieho trvania, pričom za primeraný považoval trest vo výmere desiatich rokov.

A vzhľadom na to, že v zmysle „nového“ Trestného zákona bola dolná hranica stíhaného trestného činu znížená (oproti „starej“ úprave) na úroveň desiatich rokov, nebolo nevyhnutné, aby najvyšší súd pristúpil k aplikácii ustanovenia § 39 Trestného zákona o mimoriadnom znížení trestu, ktorý mal svoje opodstatnenie len za situácie, že dolná hranica zákonom ustanovenej trestnej sadzby bola stanovená na úroveň dvadsiatich rokov. Na aplikáciu ustanovení o mimoriadnom znížení trestu totiž obžalovaný nemá právny nárok a súd k jeho aplikácii, ako to vyplýva z jeho znenia, pristúpi len vtedy, ak potrestanie páchatel'a v rámci zákonom stanovenej trestnej sadzby považuje za neprimerane prísne a na nápravu páchatel'a a ochranu spoločnosti postačuje, podľa jeho názoru, aj trest kratšieho trvania.

Keďže uložený trest je v konečnom dôsledku výsledkom dohodovacieho konania v pôvodnom konaní, o zaradení obžalovaného do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia rozhodol najvyšší súd podľa § 48 ods. 5 Trestného zákona.

Vzhľadom na existenciu troch poľahčujúcich okolností, na skutočnosť, že obžalovaný sa k spáchaniu stíhanej trestnej činnosti priznal a jej spáchanie úprimne oľutoval, pričom zároveň sa vzdal práva na verejný proces tým, že uzavrel dohodu o vine a treste (nie je možné pričítať na ťarchu obžalovaného, že Ústavný súd Slovenskej republiky vzhliadol ustanovenie § 58 ods. 3 Trestného zákona za rozporné s Ústavou Slovenskej republiky, čo si vyžiadalo obnovu konania a nový proces ohľadom výroku o treste), uloženie trestu prepadnutia majetku podľa § 58 ods. 1 Trestného zákona popri treste odňatia slobody vo výmere desiatich rokov považoval najvyšší súd za neprimerane prísne, preto odvolanie prokurátora v tomto smere zamietol a k uloženiu trestu prepadnutia majetku nepristúpil.

Na základe vyššie uvedených skutočností senát najvyššieho súdu jednomyselne rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovvej časti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku ďalší riadny opravný prostriedok prípustný nie je.